

sněmovní volební model

duben 2018 (sběr 10. dubna – 5. května 2018)

M E D I A N

metodika volebního modelu

Společnost MEDIAN kontinuálně vydává nezávislý **volební model pro volby do Poslanecké sněmovny parlamentu ČR**. Důležitými metodickými aspekty našeho modelu je, že:

- Náš vzorek je **reprezentativní nejen z hlediska základních sociodemografických proměnných, ale i podle dalších ukazatelů výrazně ovlivňujících volební preference** (věk x vzdělání, věk x velikost obce, pracovní status). Zajištěna je i reprezentativita z hlediska minulého volebního chování respondenta (volby do PSP 2017).
- **Volební model nezanedbává respondenty, kteří váhají mezi několika stranami**, jako „nerozhodnuté“, ani je nenutí do výběru jedné strany, který může být nestabilní a specifický. U váhajících respondentů je zohledněna možnost, že mohou s nižší pravděpodobností volit i další vážně zvažované strany.
- **Konstrukce volebního modelu zohledňuje míru přesvědčení o volební účasti**. Respondent, který si je v měsících před volbami jistý účastí u voleb má reálně vyšší pravděpodobnost, že se voleb skutečně zúčastní, než lidé účastí nejistí. Roli v reálné účasti hraje rovněž to, zda se účastnil minulých voleb. Tyto zjištění z existujících panelových výzkumů jsou v modelu zahrnuta.
- **Výzkum prochází striktními kontrolami** při nichž jsou mimo jiné **poslouchány záznamy CAPI rozhovorů všech zúčastněných tazatelů**, takže je vyloučeno falšování rozhovorů.
- **Výzkum nově redukuje riziko vychýlení face-to-face sběrů dat k usedlejšímu a zastižitelnějším respondentům**, a to pomocí několika opatření: a) část respondentů nezastižitelných osobním sběrem je dotázána online (cca 5-10 % vzorku), b) vážením v datech zajišťujeme reprezentativitu v aspektech, v nichž se podle naší analýzy mohou odchylovat osobní sběry dat od populace (kombinace velikosti obce a věku / vzdělání, minulé volební chování).

Metodika volebního modelu byla aktualizována na základě zkušeností z voleb 2017 a z panelového výzkumu CHPS. Popis jednotlivých opatření naleznete na straně 13.

metodika výzkumu

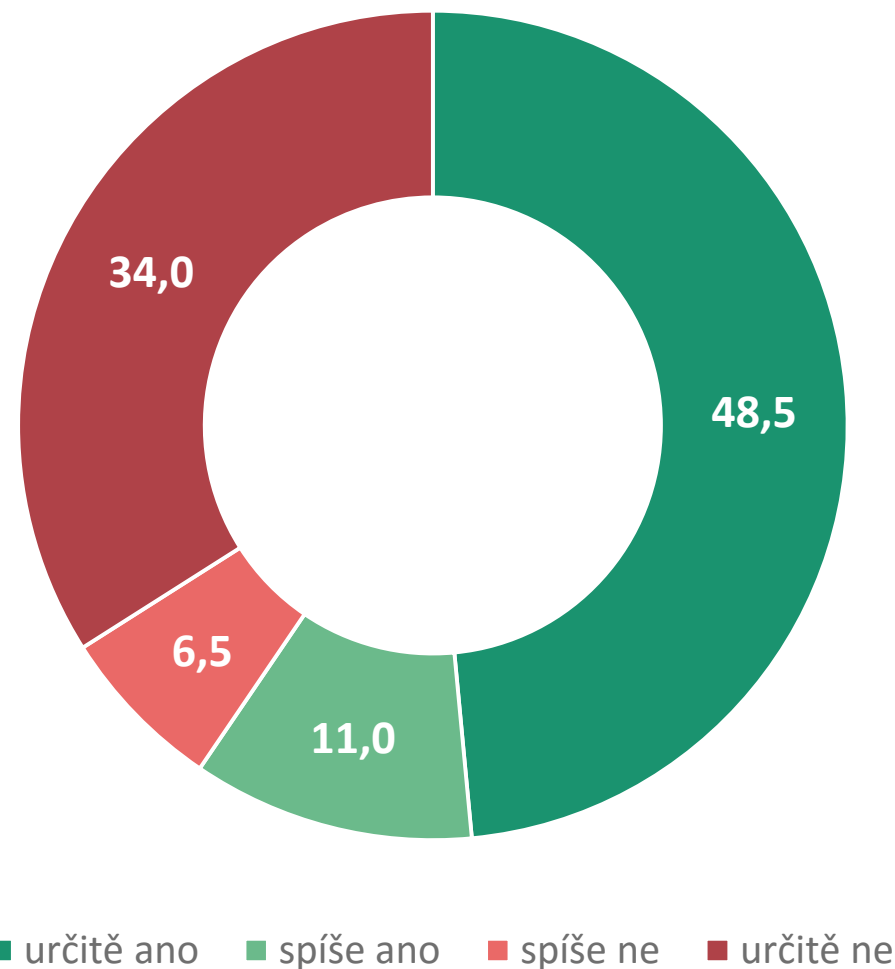
Velikost vzorku	1 224 respondentů ve věku 18 a více let
Termín dotazování	10. dubna – 5. května 2018 (střední den sběru = 23. 4. 2018)
Metoda sběru dat	osobní dotazování vyškolenými tazateli s využitím laptopů (CAPI) dotazování nezastižitelných skupin online CAWI (5-10 % vzorku)
Heterogenita vzorku	sběr rozhovorů provádělo více než 70 tazatelů ve více než 60 okresech ČR
Výběr respondentů	kvótní výběr v náhodně vybraných oblastech ČR
Reprezentativita	výzkum je reprezentativní pro populaci ČR 18+ podle: <ul style="list-style-type: none">• základních sociodemografických proměnných (kraje, věku, pohlaví, vzdělání, velikosti obce)• věk x vzdělání, věk x velikost obce, vzdělání x velikost obce• pracovní status respondenta• volební chování ve volbách do Sněmovny v roce 2017
Kontroly	Výzkum je kontrolován pomocí náslechů CAPI nahrávek rozhovorů a zpětným oslovením respondentů
Realizátor a zadavatel	nezávislý výzkum realizuje společnost MEDIAN s.r.o. (člen SIMAR) bez zadavatele

volební účast

deklarovaná volební účast

duben 2018

Účast u hypotetických voleb do Poslanecké sněmovny v současnosti avizuje zhruba 60 % respondentů. To je méně než před volbami do Sněmovny v roce 2017. O účasti jsou více přesvědčeni starší, vzdělanější respondenti a lidé s vyšším příjmem. Naopak s účastí váhají mladší lidé a lidé bez maturity.

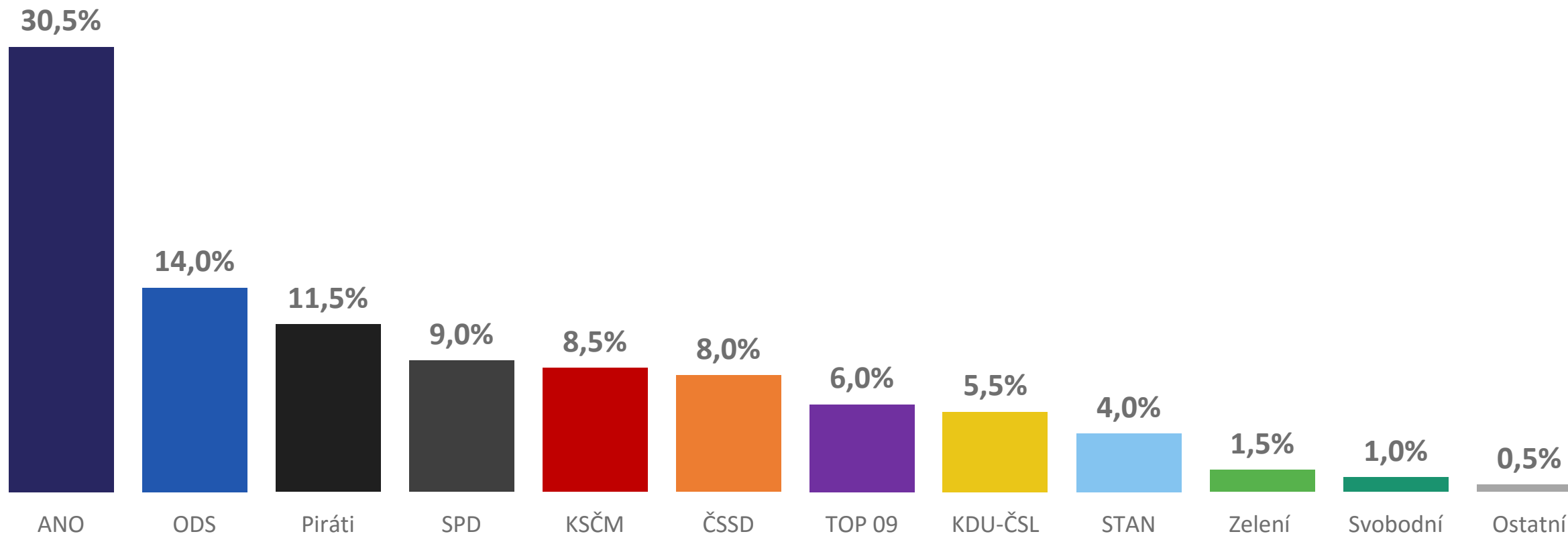
Q01. Pokud by se nyní konaly volby do Poslanecké sněmovny, šel/šla byste volit?

N = 1 224 respondentů (18 a více let), % respondentů

volební model

sněmovní volební model

duben 2018

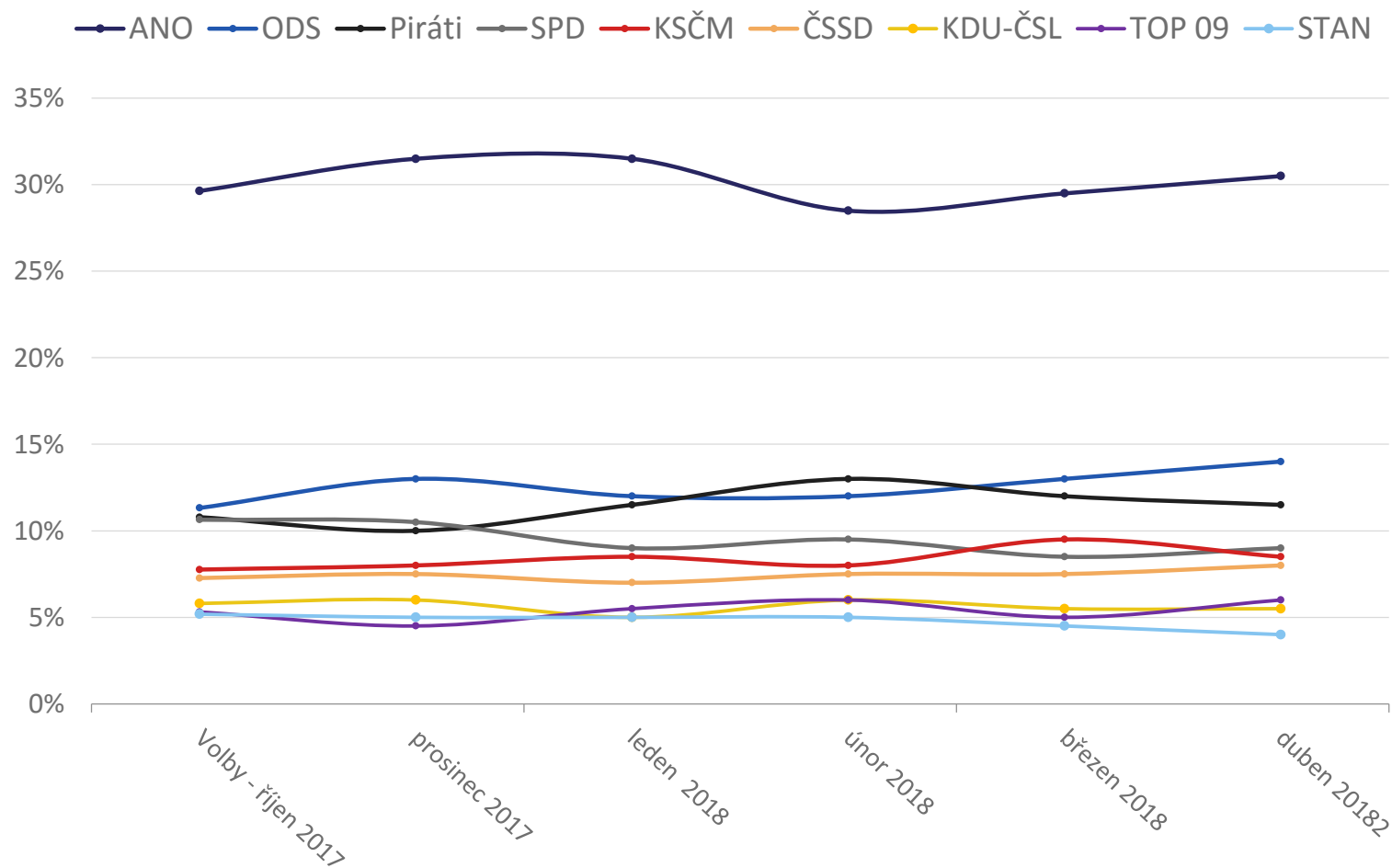
Volební model zobrazuje odhad nejpravděpodobnějšího rozvržení podpory stran v hypotetických volbách do Sněmovny, pokud by se konaly v době dotazování. Volební model zohledňuje odlišnou míru pravděpodobnosti účasti respondentů u voleb. U rozhodnutých voličů model zahrnuje hlavní preferovanou stranu, u váhajících zahrnuje všechny zvažované strany s intenzitou, která zohledňuje sílu příklonu k jednotlivým stranám.

Do volebního modelu vstupují respondenti nevyklučující účast (N=811). Do grafu jsou samostatně zahrnuty kandidující strany s aktuálním ziskem minimálně 1 % v modelu. Předpokládané zisky stran jsou zaokrouhleny na půl procenta. STATISTICKÁ ODCHYLKA činí +/- 0,5 % u malých stran až +/- 3,5 % u největších stran.

vývoj volebního modelu volby 2017 – duben 2018

Hypotetické volby by v současnosti opět vyhrálo hnutí ANO – po mírném oslabení v únoru a březnu 2018 se opět dostalo nad hranici zisku 30 % a jeho podpora by tedy mohla být srovnatelná s loňskými volbami. Oproti říjnovým volbám posílala zejména podpora ODS (ve volbách 11,3 %, nyní 14 %). Mírně posílili také Piráti, u nichž ale tento trend vrcholil už v únoru 2018. Naopak trend ztráty podpory lze sledovat u SPD Tomia Okamury, která by nyní získala okolo 9 % hlasů (10,6 % ve volbách).

Lidovci, TOP 09 a Starostové ve volebním modelu od voleb oscilují okolo zisku 5 % a nelze s jistotou určit, která z těchto stran by se do Sněmovny dostala – v dubnu však byla nejslabší pozice STAN. Levicové strany ČSSD a KSČM se drží zhruba na zisku z říjnových voleb či jen mírně nad ním. Výzkum však probíhal majoritně před shodou na vládě s hnutím ANO či kauzou Jaroslava Foldyny.

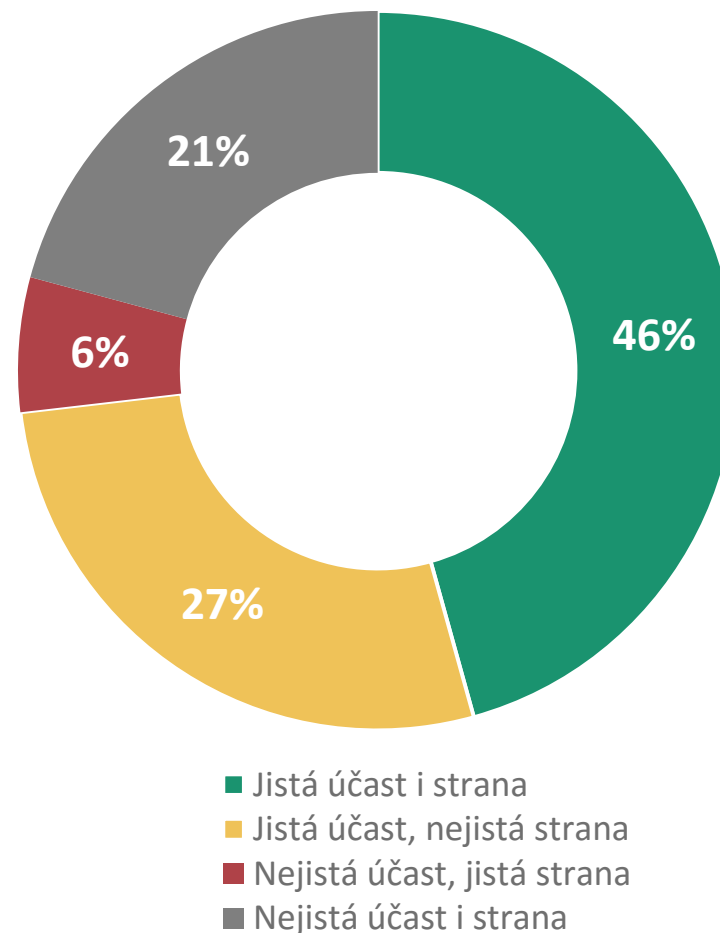

pevnost rozhodnutí
volební jádra a potenciály stran

pevnost rozhodnutí voličů nevyklučujících účast

duben 2018

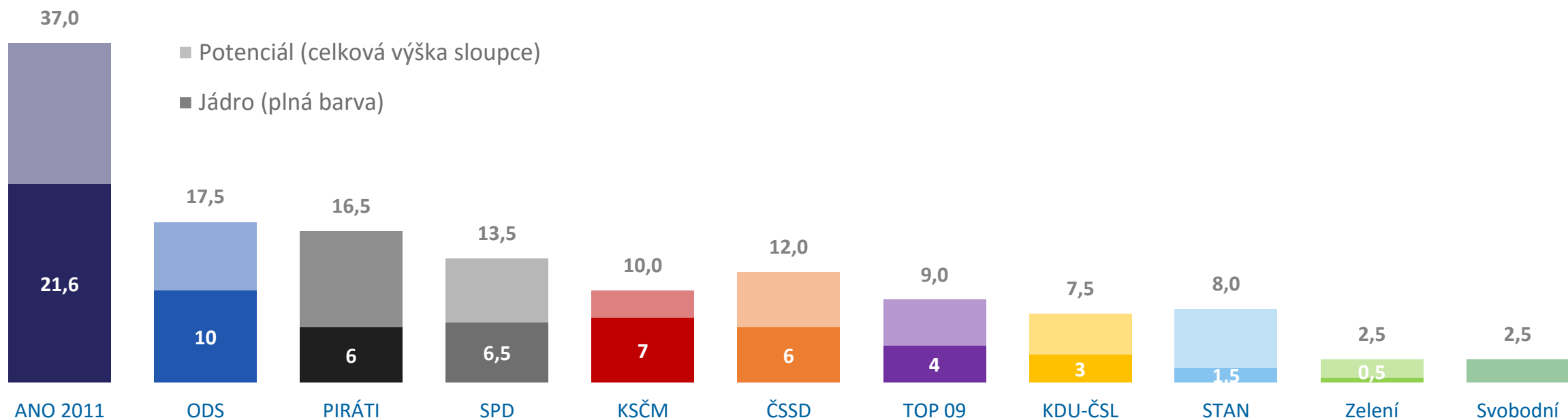
Jen 46 % respondentů, kteří nevyklučují účast u hypotetických voleb a mohli by tak do nich zasáhnout, si je jista svým volebním chováním – tedy účastí i volenou stranou. Velká část (27 %) z potenciálních voličů si je jistých účastí, ale váhali by o volené straně. Každý pátý (21 %) si přitom není jistý ani účastí ani volenou stranou. Podpora stran se tak může dynamicky měnit. Díky nezakotvenosti voličů tedy ani není možno spekulovat, která ze stran se ziskem okolo 5 % by se nyní reálně dostala do Sněmovny.

volební jádra a potenciály stran

duben 2018

Nejvyšší volební potenciál má aktuálně hnutí ANO. V případě zisku všech voličů, kteří jeho volbu vážně zvažují a nevyklučují účast, by útočilo na zisk okolo 37 %. Zisk přesvědčených voličů by mu však stačil jen na zhruba 22 %. Volební potenciál ODS a Pirátů se pohybuje až okolo 17 %. Nicméně ODS má větší jádro přesvědčených voličů než Piráti, jejichž voliči si často nejsou jisti účastí ani volenou stranou. To se promítá i do volebního modelu, který tyto faktory zohledňuje. Podobně se liší levicové strany KSČM a ČSSD – komunisté mají větší jádro voličů a nižší volební potenciál, u ČSSD je tomu spíše naopak. Starostové jsou často stranou druhé volby – to se projevuje relativně vysokým potenciálem, díky němuž by strana mohla bojovat o vstup do Sněmovny.

VOLEBNÍ JÁDRO u každé strany ukazuje, kolik % hlasů by aktuálně získala, pokud by ji volili jen pevní voliči (jistí účastí i výběrem dané strany). **VOLEBNÍ POTENCIÁL** u každé strany ukazuje, kolik % hlasů by mohla aktuálně hypoteticky získat, pokud by ji volili všichni, kteří její volbu vážně zvažují a nevyklučují účast u voleb. Ukazatele **VOLEBNÍHO JÁDRA** a **POTENCIÁLU** je třeba chápat pro každou stranu odděleně. U každé totiž vytváří samostatný scénář nejhorsího a nejpozitivnějšího možného finálního rozhodnutí voličů.

Strany jsou v grafu seřazeny podle pořadí ve volebním modelu. Zobrazeny jsou strany, které mají dlouhodobě volební potenciál min. 2 %. STATISTICKÁ ODCHYLKA činí +/- 1,5 p.b. u potenciálu malých stran až +/- 3 p.b. u potenciálu největších stran.

dotazník

Q01. Pokud by se nyní konaly volby do Poslanecké sněmovny, šel/šla byste volit?

1. Určitě ano
2. Spíše ano
3. Spíše ne
4. Určitě ne

Q02. Kterou stranu nebo hnutí byste nejspíše volil(a), pokud byste v současnosti šel / šla k volbám do Poslanecké sněmovny?

(Otevřená otázka – zápis spontánní odpovědi respondenta)

FILTR: Pokud uvedl stranu, kterou by volil (v Q02) a nevylučuje účast (Q01):

Q03. Představte si, že by se v horizontu jednoho měsíce opravdu konaly volby do Poslanecké sněmovny. Nakolik jste si jistý/á, že byste v případě své účasti volil(a) právě tuto stranu?

1. Zcela jistý/á - svoje rozhodnutí bych nezměnil(a)
2. Skoro jistý/á - muselo by se stát něco neočekávaného, abych rozhodnutí změnil(a)
3. Nepříliš jistý/á - rozhodnutí bych mohl(a) změnit
4. Vůbec si nejsem jistý/á - rozhoduji se na poslední chvíli

FILTR: Pokud vůbec není rozhodnut(a), koho volit (nevedl spontánně stranu v Q02), nebo si není zcela jistý vybranou stranou (Q03>1):

Q04. Můžete prosím uvést všechny strany, o jejichž volbě byste uvažoval(a)?

(Výběr z rotujícího seznamu stran a koalic – určení pořadí zvažovaných stran)

Q05. Kterou stranu nebo hnutí jste volil(a) při volbách do Poslanecké sněmovny, které proběhly v říjnu 2017?

(Výběr z rotujícího seznamu stran)

aktualizace volebního modelu po volbách PSP 2017

Poslední publikovaný předvolební model společnosti MEDIAN před volbami 2017 patřil k 3 nejpresnějším výzkumům publikovaným před volbami. Relativně přesně odhadl podporu stoupajících stran (Piráti, SPD), podporu pravicových a středopravých stran (ODS, TOP09, KDU-ČSL) i šanci Starostů dostat se do Sněmovny. Oproti volbám měla však měly v modelu vyšší podporu levicové strany a nižší podporu hnutí ANO. Tato odchylka byla z části dána přesunem starších voličů k ANO v posledním týdnu a výpadkem účasti levicových voličů. Ve výzkumech sbíraných osobním sběrem však také existuje riziko nadhodnocení usedlejších voličů. Existují také různé způsoby práce s deklarovanou volební účastí. Na základě detailní analýzy dat z předvolebních výzkumů MEDIAN a dat panelových výzkumů (CHPS, nezávislé výzkumy MEDIAN) jsme provedli následující optimalizaci ve výzkumu a tvorbě volebního modelu:

- Menší část vzorku je dotazována formou CAWI (online sběr). Jedná se o skupiny respondentů odmítající a špatně zastizitelné v osobním sběru. Tato část tvoří 5-10 % měsíčního vzorku, ale zvyšuje jeho heterogenitu a zásah výzkumu.
- Optimalizovali jsme odhad volební účasti – z realizovaných panelových výzkumů se ukazuje, že voleb se reálně účastní cca 95 % lidí, kteří jsou si dopředu účastí jisti. U ostatních výrazně závisí na deklaraci jistoty (spíše ano, spíše ne), ale také na tom, zda byli u posledních voleb. Náš model tato zjištění zohledňuje.
- Optimalizovali jsme metodiku vážení, tak aby pro dosažení plné reprezentativity zahrnovala i kombinaci ukazatelů velikost obce x věk/vzdělání a optimálnější formu vážením na minulé volební chování.

Tato opatření byla testována na sběru, který probíhal před volbami do PSP 2017, a ukazuje možnost snížení absolutní průměrné odchylky u strany z 2,1 procentního bodu (publikovaný výzkum) na zhruba 1,6-1,7 procentního bodu (aplikovaná metodika).

M E D I A N

MEDIAN je nezávislá soukromá společnost pro výzkum trhu, médií a veřejného mínění & vývoj analytického a marketingového software.

Společnost působí na trhu od roku 1993 a realizuje všechny typy kvalitativních i kvantitativních výzkumů trhu a veřejného mínění, včetně oficiálních mediálních měření a MML-TGI.

MEDIAN je členem odborných sdružení:

[SIMAR](#)

[ESOMAR](#)

[TGI Network](#)

American Marketing Association

kontakt

Daniel Prokop
608 333 902
daniel.prokop@median.cz

MEDIAN, s. r. o.
Národních hrdinů 73
190 12 Praha 9
www.median.cz
225 301 111